

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Микола ДИВАК
2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

**«ЕКОНОМІЧНА ДИПЛОМАТІЯ ТА НАЦІОНАЛЬНА
БЕЗПЕКА»**

рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)
галузь знань - 29 «Міжнародні відносини»,
спеціальність – 292 «Міжнародні економічні відносини»
освітньо-наукова програма «Міжнародні економічні відносини»

кафедра міжнародних економічних відносин

Форма навчання	Семестр	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Форма контролю
Денна	2	20	20	80	120	екзамен
Заочна	2	20	10	90	120	екзамен

**Тернопіль – ЗУНУ
2024**

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

"Економічна дипломатія та національна безпека"

1. Опис дисципліни "Економічна дипломатія та національна безпека"

Дисципліна "Економічна дипломатія та національна безпека"	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4	галузь знань (шифр, найменування) 29 «Міжнародні відносини»	Статус дисципліни: дисципліна циклу спеціальної підготовки Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 3	Спеціальність (шифр, найменування) 292 «Міжнародні економічні відносини»	Рік підготовки: Денна – 1 Заочна – 1 Семестр: Денна – 2 Заочна – 2
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – доктор філософії	Лекції: Денна – 20 год Заочна – 20 год Практичні заняття: Денна – 20 год Заочна – 10 год
Загальна кількість годин – 120		Самостійна робота: Денна – 80 год Заочна – 90 год
Тижневих годин – 10 з них аудиторних – 4		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета й завдання вивчення дисципліни "Економічна дипломатія та національна безпека"

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою дисципліни "Економічна дипломатія та національна безпека" є формування системи теоретичних знань та практичних навичок щодо поглибленого засвоєння сучасних моделей, методів, засобів, інструментів, функцій, принципів та особливостей формування системи економічної дипломатії та національної безпеки країни як невід'ємної складової зовнішньоекономічної політики і міжнародної економічної діяльності держави в процесі реалізації національних зовнішньоекономічних інтересів держави

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Головними завданнями курсу "Економічна дипломатія та національна безпека" є:

- формування у здобувачів комплексного розуміння та сучасного бачення ролі економічної дипломатії як інструменту реалізації зовнішньоекономічної політики держави, просування і захисту національних інтересів і інтересів національного бізнесу;
- оволодіння термінологією економічної дипломатії та національної безпеки як галузей знань;

- уміння орієнтуватися у сучасних аспектах забезпечення національної, безпеки та самостійно аналізувати роль зовнішніх та внутрішніх факторів, які впливають на стан національної безпеки держави;
- дослідження форм економічної дипломатії, її цілей, функцій, методів, інструментів, засобів, принципів та особливостей роботи та їх розвитку в процесі забезпечення національної безпеки;
- ознайомлення з інституціонально-функціональними основами економічної дипломатії, договірними актами, конвенціями та нормативно-правовими регулюючими документами;

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

У процесі викладання навчальної дисципліни "Економічна дипломатія та національна безпека" основна увага приділяється оволодінню студентами спеціальними компетентностями спеціальності, а саме:

СК08. Здатність критично оцінювати теорію та практику економізації міжнародних відносин та ефективність економічної дипломатії та національної безпеки у глобальному просторі

СК09. Здатність до формування і реалізації національних економічних інтересів на світовій арені і захисту національної безпеки дипломатичними методами

2.4. Результати навчання.

Результати навчання згідно ОНП:

РН13. Володіти критичним мислення та методиками оцінювання теорії та практики економізації міжнародних економічних відносин та ефективності економічної дипломатії та національної безпеки у глобальному просторі

РН14. Володіти інструментарієм формування і реалізації національних економічних інтересів на світовій арені і захисту національної безпеки дипломатичними методами.

3. Програма дисципліни "Економічна дипломатія та національна безпека"

Змістовий модуль 1. Засади економічної дипломатії та національної безпеки

Тема 1. Економічна дипломатія як міждисциплінарна наука та складова інституту дипломатії: політико-економічні виміри

Політико-економічні виміри економічної дипломатії. Суть та функції економічної дипломатії (виконавча, аналітична, безпекова, медіаційна, патронажна, інтервенційна, патерналістська, іміджева). Засоби і методи економічної дипломатії як інструменту здійснення зовнішньоекономічної політики держави. Завдання економічної дипломатії: сприяння торгівлі та інвестиціям; сприяння доступу до іноземних ринків; лобіювання питань експансії національних компаній за кордоном та мінімізація ризиків транскордонних трансакцій; запровадження міжнародних стандартів; організація економічних заходів (конференцій, семінарів, зустрічей, форумів тощо).

Композиційна структура економічної дипломатії, її види за: галузевою відповідністю, організаційною формою, інституціональною належністю, масштабами і рівнем проблем. Форми міжнародних відносин і типи політики економічної дипломатії.

Об'єкти економічної дипломатії у широкому розумінні: міжнародний економічний порядок; міжнародні регіональні угруповання; іноземні (міжнародні) ринки товарів та послуг; іноземні інвестиції (потoki капіталу); міжнародні міграційні процеси; система оподаткування, у т.ч. механізми його оптимізації за рахунок використання закордонних (офшорних) юрисдикцій.

Суб'єкти економічної дипломатії: суспільство та суспільні інститути, актори та агенти. Державно-приватне партнерство у сфері економічної дипломатії. Клубна та мережева форми економічної дипломатії. «Корпоративна дипломатія» і «неурядові дипломати».

Ретроспектива розвитку економічної дипломатії. Передумови та чинники актуалізації економічної дипломатії. Економізація зовнішньої політики. Економічна дипломатія в системі регуляторних механізмів міжнародних економічних відносин.

Тема 2. Принципи, інституційно-правове забезпечення та моделі організації економічної дипломатії

Економічна дипломатія як сукупність організаційно-правових інструментів і заходів у зовнішньоекономічній політиці держави. Принципи зовнішньоекономічної діяльності держави. Правове забезпечення, принципи та моделі організації економічної дипломатії.

Правове регламентування експортно-імпортової діяльності підприємств, її тарифного та нетарифного регулювання, митних, податкових та страхових процедур і транспортного обслуговування. Правовий режим інвестиційного співробітництва з іноземними партнерами.

Організаційне забезпечення та розподіл повноважень в галузі економічної дипломатії. Типологія кадрового забезпечення. Представництво комерційної дипломатії.

Економічна дипломатія як скоординована взаємодія державних і недержавних структур у сфері забезпечення сталого розвитку та економічної безпеки держави.

Економічна дипломатія у прискоренні європейської інтеграції України

Тема 3. Концептуальні засади формування, розвитку та забезпечення системи національної безпеки.

Понятійно-категоріальний апарат національної безпеки. Сутність та генезис концепцій безпеки. Сутність та зміст загальної теорії національної безпеки. Основні категорії теорії національної безпеки. Характеристика національної безпеки як об'єкту управління

Система забезпечення національної безпеки, її сутність та мета. Завдання системи забезпечення національної безпеки. Принципи формування, функціонування, забезпечення системи національної безпеки. Ефективність системи забезпечення національної безпеки. Гарантії ефективного забезпечення національної безпеки.

Сутність системи управління системою національної безпеки. Особливості систем управління у сфері національної безпеки в Україні та світі. Складові системи управління національною безпекою. Недержавна система національної безпеки.

Національні інтереси, їх зміст та класифікація. Загрози національній безпеці, їх сутність, зміст та класифікація. Складові національної безпеки (економічна, фінансова, продовольча, соціально-демографічна, екологічна, енергетична, інформаційна інтелектуальна, зовнішньоекономічна, політична воєнна безпека).

Реалізація публічної політики збалансованого розвитку складових національної безпеки з урахуванням національних інтересів та існуючих викликів і загроз.

Змістовий модуль 2. Особливості трансформації економічної дипломатії та національної безпеки в сучасних умовах

Тема 4. Економічна дипломатія та економічна безпека держави. Економічна дипломатія як інструмент захисту національних інтересів держави.

Національні інтереси. Підґрунтя визначення національних інтересів. Протиріччя у забезпеченні національних інтересів в умовах асиметричних ефектів глобальних ризиків і загроз. Забезпечення економічних інтересів як один з аспектів зовнішньополітичної концепції України.

Національна економічна безпека. Етапи становлення та розвитку національної економічної безпеки. Композиційна структура національної економічної безпеки, її функціональна детермінованість з економічною дипломатією. Стратегічні домінанти економічної дипломатії в контексті економічної безпеки держави: стратегія фінансової безпеки, стратегія виробничої безпеки, стратегія зовнішньоекономічної безпеки та просування експортного потенціалу, стратегія співробітництва з міжнародними

фінансовими організаціями, стратегія забезпечення конкурентоспроможності національної економіки, стратегія інноваційно- інвестиційної безпеки, стратегія макроекономічної безпеки, стратегія забезпечення економічної стійкості, антикризова стратегія захисту національної економіки від глобальних ризиків.

Взаємозв'язок національної економічної безпеки і міжнародної економічної безпеки.

Тема 5. Глобальні тренди та системні детермінанти трансформації економічної дипломатії в контексті забезпечення міжнародної безпеки

Концептуальні засади та системні детермінанти трансформації економічної дипломатії в умовах глобальних ризиків і загроз. Поняття глобальних викликів і загроз та їх асиметричний характер. Середовище і джерела продукування глобальних ризиків і загроз.

Перезавантаження економічної дипломатії під впливом асиметричних ефектів геополітичних ризиків і загроз (глобальний збій державного управління, антиглобалізаційні протести, тероризм, укорінення корупції, критично нестабільні держави, неможливість дипломатичного врегулювання конфліктів). Вплив асиметричних ефектів технологічних ризиків і загроз (шахрайство в IT-технологіях і «крадіжки» даних, кібератаки, критичний збій систем, цифровізація і цифрова дезінформація) на трансформацію форм та інструментів економічної дипломатії. Роль економічної дипломатії у нівелюванні асиметричних ефектів економічних ризиків і загроз (хронічні бюджетні дисбаланси, перманентні кризи ліквідності, хронічний дисбаланс на ринку праці). Економічна дипломатія і соціальні ризики і загрози (некерована міграція, значна нерівність у доходах, продовольча криза, некерована урбанізація). Екологічні ризики і загрози (критичний рівень забруднення і збільшення викидів парникових газів, важка адаптація до зміни клімату) їх асиметричний вплив на трансформацію інституту дипломатії.

Зіткнення інтересів, нестабільність геопростору й актуалізація проблеми міжнародної безпеки. Політика і дипломатія економічної адаптації.

Тема 6. Стратегічні домінанти економічної дипломатії та національної безпеки України.

Проблема визначення геоекономічної локації України. Макроекономічна дипломатія і геополітична геометрія України. Національний інтерес і конкурентні позиції України у глобальній економіці. Глобальні й регіональні параметри економічного розвитку України.

Стратегічні домінанти економічної дипломатії та національної безпеки України. Моделі економічної дипломатії та типи геостратегічної політики України в умовах нового світового порядку.

4. Структура залікового кредиту дисципліни "Економічна дипломатія та національна безпека"

Назва теми	Кількість годин						Контрольні заходи
	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота		
	денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна	
Змістовий модуль 1. Засади економічної дипломатії та національної безпеки							
Тема 1. Економічна дипломатія як міждисциплінарна наука та складова інституту дипломатії: політико-економічні виміри	4	4	4	2	14	16	Заняття-диспут
Тема 2. Принципи, інституційно-правове забезпечення та моделі організації економічної дипломатії	2	2	2		12	14	Кейс-метод

Тема 3. Концептуальні засади формування, розвитку та забезпечення системи національної безпеки.	4	4	4	2	14	16	Заняття конференція
Змістовий модуль 2. Особливості трансформації економічної дипломатії та національної безпеки в сучасних умовах							
Тема 4. Економічна дипломатія та економічна безпека держави. Економічна дипломатія як інструмент захисту національних інтересів держави..	4	4	4	2	12	14	Дискусії
Тема 5. Глобальні тренди та системні детермінанти трансформації економічної дипломатії в контексті забезпечення міжнародної безпеки	4	4	4	2	14	14	Презентація наукових есе
Тема 6. Стратегічні домінанти економічної дипломатії та національної безпеки України.	2	2	2	2	14	16	Заняття-диспут
Разом	20	20	20	10	80	90	

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття 1-2. Економічна дипломатія як міждисциплінарна наука та складова інституту дипломатії: політико-економічні виміри.

Мета: сформувані цілісне теоретико-методологічне розуміння сутності економічної дипломатії як міждисциплінарної науки і специфічної галузі сучасної дипломатичної діяльності; виробити вміння ідентифікувати політико-економічні виміри економічної дипломатії, її функції і моделі; вміти застосовувати інструменти, засоби і форми економічної дипломатії у реалізації зовнішньоекономічної політики держави.

I. Питання для обговорення:

1. Економічна дипломатія як політико-економічна категорія
2. Суть та функції економічної дипломатії
3. Різновиди економічної дипломатії
4. Об'єкти та суб'єкти економічної дипломатії .
5. Історичний характер і перспективи економічної дипломатії
6. Світовий досвід організації економічної дипломатії
7. Організаційні принципи
8. . Сучасна політика в царині економічної дипломатії

II. Дискусійне обговорення ролі економічної дипломатії в зовнішньоекономічній діяльності держави

III. Вирішення ситуаційних завдань

Практичне заняття 3. Принципи, інституційно-правове забезпечення та моделі організації економічної дипломатії

Мета: сформувати цілісні знання про принципи та інституційно-правові засади організації економічної дипломатії як невід'ємної складової зовнішньої політики та міжнародної діяльності держави; вміти критично аналізувати світові практики та моделі організації економічної дипломатії; володіти методиками оцінювання ефективності економічної дипломатії у світі та в Україні.

I. Питання для обговорення:

1. Економічна дипломатія як сукупність організаційно-правових інструментів і заходів у зовнішньоекономічній політиці держави. Принципи зовнішньоекономічної діяльності держави.

2. Правове забезпечення, принципи та моделі організації економічної дипломатії.

3. Організаційне забезпечення та розподіл повноважень в галузі економічної дипломатії.

4. Економічна дипломатія як скоординована взаємодія державних і недержавних структур у сфері забезпечення сталого розвитку та економічної безпеки держави..

II. Обговорення та критичний аналіз світових практик та моделей організації економічної дипломатії.

III. Вирішення ситуаційних завдань та кейсів

Практичне заняття 4-5. Концептуальні засади формування, розвитку та забезпечення системи національної безпеки.

Мета: Розуміння об'єктивної необхідності та сутності теоретичних і практичних засад забезпечення національної безпеки.

I. Питання для обговорення:

1. Сутність та генезис концепцій безпеки.

2. Основні категорії теорії національної безпеки.

3. Система забезпечення національної безпеки, її сутність, мета та завдання

4. Принципи формування, функціонування, забезпечення системи національної безпеки.

5. Сутність та складові системи управління системою національної безпеки.

6. Недержавна система національної безпеки.

7. Національні інтереси, їх зміст та класифікація.

8. Загрози національній безпеці, їх сутність, зміст та класифікація.

9. Складові національної безпеки (економічна, фінансова, продовольча, соціально-демографічна, екологічна, енергетична, інформаційна інтелектуальна, зовнішньоекономічна, політична воєнна безпека).

10. Реалізація публічної політики збалансованого розвитку складових національної безпеки з урахуванням національних інтересів та існуючих викликів і загроз.

II. Дискусійне обговорення питань щодо забезпечення національної безпеки держави

III. Вирішення ситуаційних завдань

Практичне заняття 6-7. Економічна дипломатія та економічна безпека держави. Економічна дипломатія як інструмент захисту національних інтересів держави.

Мета: сформувати цілісне наукове уявлення про фундаментальний взаємозв'язок економічної дипломатії та економічної безпеки держави; володіти інструментарієм формування та просування національних економічних інтересів України у системі нових світогосподарських зв'язків; володіти методиками прогнозування стратегічних домінант економічної дипломатії в контексті економічної безпеки держави

I. Питання для обговорення:

1. Концептуальні засади визначення національних інтересів держави.

2. Національна економічна безпека: поняття, етапи становлення та розвитку.

4. Композиційна структура національної економічної безпеки, її функціональна детермінованість з економічною дипломатією.

5. Стратегічні домінанти економічної дипломатії в контексті економічної безпеки держави

6. Взаємозв'язок національної економічної безпеки і міжнародної економічної безпеки.

II. Дискусійне обговорення щодо інструментів економічної дипломатії інтеграційних об'єднань в частині підтримки національних інтересів на міжнародних ринках.

III. Вирішення ситуаційних завдань

Практичне заняття 8-9. Глобальні тренди та системні детермінанти трансформації економічної дипломатії в контексті забезпечення міжнародної безпеки

Мета: сформулювати цілісний підхід і виробити вміння аналізувати глобальні тренди та узагальнювати системні детермінанти трансформації економічної дипломатії в контексті забезпечення міжнародної безпеки

I. Питання для обговорення:

1. Концептуальні засади та системні детермінанти трансформації економічної дипломатії в умовах глобальних ризиків і загроз.

2. Поняття глобальних викликів і загроз та їх асиметричний характер.

3. Перезавантаження економічної дипломатії під впливом асиметричних ефектів геополітичних ризиків і загроз.

4. Роль економічної дипломатії у нівелюванні асиметричних ефектів економічних ризиків і загроз.

5. Вплив асиметричних ефектів технологічних ризиків і загроз на трансформацію форм та інструментів економічної дипломатії.

6. Економічна дипломатія в контексті асиметричних ефектів соціальних ризиків і загроз.

7. Екологічні ризики і загрози, їх асиметричний вплив на трансформацію інституту дипломатії.

8. Зіткнення інтересів, нестабільність геопростору й актуалізація проблеми міжнародної безпеки. Політика і дипломатія економічної адаптації

II. Дискусійне обговорення глобальних трендів та системних детермінант трансформації економічної дипломатії в контексті забезпечення міжнародної безпеки

III. Вирішення ситуаційних завдань

Практичне заняття 10. Стратегічні домінанти економічної дипломатії та національної безпеки України.

Мета: визначати стратегічні пріоритети державної політики у сфері забезпечення національної безпеки та економічної дипломатії України; демонструвати аналітичне мислення та володіти методиками систематизації інформації; вміти прогнозувати сценарії розвитку геоekonomічних регіонів; визначати геоekonomічну локацію та конкурентну геостратегію України в умовах сучасних глобальних трансформацій

I. Питання для обговорення:

1. Проблема визначення геоekonomічної локації України.

2. Макроекономічна дипломатія і геополітична геометрія України.

3. Стратегічні домінанти економічної дипломатії України

4. Стратегія національної безпеки України

5. Національний інтерес і конкурентні позиції України у глобальній економіці.

6. Глобальні й регіональні параметри економічного розвитку України.

II. Дискусійне обговорення стратегій національної безпеки та економічної дипломатії України

III. Вирішення ситуаційних завдань

6. Самостійна робота

Тематика	Кількість год Денна/Заочна
Тема 1. Економічна дипломатія як міждисциплінарна наука та складова інституту	14/16

дипломатії: політико-економічні виміри	
Тема 2. Принципи, інституційно-правове забезпечення та моделі організації економічної дипломатії	12/14
Тема 3. Концептуальні засади формування, розвитку та забезпечення системи національної безпеки.	14/16
Тема 4. Економічна дипломатія та економічна безпека держави. Економічна дипломатія як інструмент захисту національних інтересів держави..	12/14
Тема 5. Глобальні тренди та системні детермінанти трансформації економічної дипломатії в контексті забезпечення міжнародної безпеки	14/14
Тема 6. Стратегічні домінанти економічної дипломатії та національної безпеки України.	14/16
Разом	80/90

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни "Економічна дипломатія та національна безпека" використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- наскрізні і командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань і досліджень;
- публічні апробації результатів досліджень та виступи на наукових заходах.

8. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Критерії оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни "Економічна дипломатія та національна безпека" визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту

Модуль 1	Модуль 2	Модуль 3
30%	30%	40%
Поточне оцінювання	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка визначається як середнє арифметичне за поточне оцінювання по темах 1-6	Підготовка та презентація дослідження (реферат, есе, презентація) на задану тему	Теоретична частина (3 питання по 20 балів) – макс. 60 балів Ситуаційне завдання – 40 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійне забезпечення викладання лекцій (проектор; on-line платформи: ZOOM; Google Meet)	1-6
2.	Система дистанційного навчання ЗУНУ moodle.wunu.edu.ua	1-6
3.	Пакет прикладних програм базових інформаційних технологій: MS Office	1-6
4.	Телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox)	1-6

Рекомендовані джерела інформації

1. Бохан А. В. Екологічна дипломатія в інтерактивній модальності глобалізації: монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 465 с
2. Бохан А. В. Комерційна дипломатія в глобалізаційних трендах. *Економічний простір*, №179. 2022. С. 19-24. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/179-3>
3. Габер Є. Дипломатія 2.0. Що змінює дипломатію сьогодні, і якою вона буде в майбутні роки. 2020. URL: https://zn.ua/ukr/international/diplomatiya-2-0-349622_.html
4. Глобальна та національна безпека / за заг. ред. Г. П. Ситника. Київ : НАДУ. 2016. 784 с.
5. Грибінченко О. М. Міжнародна економічна безпека в контексті сталого розвитку: Монографія. Д: Середняк Т.К., 2020. 434 с
6. Дем'янюк О. Міжнародна допомога як вид співробітництва з міжнародними організаціями. Цифрова економіка та економічна безпека. Випуск 9(09). 2023. С. 36-41. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.9-7>
7. Дипломатія у контексті розвитку міжнародних відносин: монографія : у 2 т. / Я. В. Белінська, О. І. Дікарев, А. В. Качур ; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. Я. В. Белінської. Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2019. Т. 1. 2019. 497 с.
8. Дипломатія у контексті розвитку міжнародних відносин [Текст] : монографія : у 2 т. / Я. В. Белінська, О. І. Дікарев, А. В. Качур ; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. Я. В. Белінської. - Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2019. Т. 2 : Наративи витоків дипломатії у контексті теоретичної рефлексії міжнародних політичних, економічних, енергетичних та правових відносин і трендів світової політики. 2019. 435 с.
9. Енергетична дипломатія України: аналіз статус-кво та практичні рекомендації. Дослідження центру аналітичних досліджень DiXi Group. 2021. 56 с. URL: <https://dixigroup.org/wp-content/uploads/2021/12/energetychna-dyplomatiya-ukrayiny.-doslidzhennya-1.pdf>
10. Енергетична дипломатія: світові приклади для України Дослідження центру аналітичних досліджень DiXi Group. 2017. 26 с. URL: https://dixigroup.org/storage/files/2016-09-15/web_energy_diplomacy_dixi_2016_ua_1.pdf
11. Історія дипломатії : навч.-метод. посібник / за ред. О. В. Бігняка. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 116 с
12. Котик Ю. В. Національна безпека України: економічний вимір. *Політичне життя*. № 1 (2022). DOI: <https://doi.org/10.31558/2519-2949.2022.1.6>
13. Національні системи оцінювання ризиків і загроз: кращі світові практики, нові можливості для України : аналіт. доповідь / за заг. ред. О. О. Резнікової. Київ : НІСД, 2020. 84 с.
14. Про національну безпеку України: Закон України № 2469-VIII від 21.06.2018 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19/ed20230331#Text>
15. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України» : Указ Президента України від 14.09.2020 № 392/2020. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>
16. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 липня 2021 року «Про Стратегію зовнішньополітичної діяльності України» : Указ Президента України від

- 26.08.2021 № 448/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/4482021-40017>
17. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11 серпня 2021 року «Про Стратегію економічної безпеки України на період до 2025 року» : Указ Президента України від 11.08.2021 № 347/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2021#n2>
 18. Фліссак К.А. Економічна дипломатія у системі забезпечення національних інтересів України: монографія. Тернопіль: Новий колір, 2016. 812 с
 19. Шаров О. М. Економічна дипломатія: основи, проблеми та перспективи : монографія Національний інститут стратегічних досліджень. Київ : НІСД, 2019. 560 с.
 20. Berridge G. Diplomacy: theory and practice. – Springer Nature, 2021.
 21. Barston R. P. Modern diplomacy. – Routledge, 2019.
 22. Economic Diplomacy in the Era of Great Powers. Chatham House, The Royal Institute of International Affairs, 15 September 2020. URL: <https://www.chathamhouse.org/2020/09/economic-diplomacy-era-great-powers>.
 23. What Is Economic Diplomacy and How Does It Work? American Foreign Service Association. The Foreign Service Journal. January/February 2019. URL: <https://www.afsa.org/what-economic-diplomacy-and-how-does-it-work>.
 24. Woolcock S. European Union Economic Diplomacy. The Role of the EU in External Economic Relations. London: Routledge. 2016. 220 p.